

<p>Kurzus neve: Kortárs kulturális és filozófiai stúdiomok Kritikai attitűdök, avagy (ki)útkeresés a design és az építészet világában 1945-től napjainkig</p>				
<p>A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Haba Péter doc., phaba@g.mome.hu</p>				
<p>Kód: B-AE-401-2C</p>	<p>Tantervi hely: ESBA</p>	<p>Javasolt félév: 2-5</p>	<p>Kredit: 5 (előadással együtt)</p>	<p>Tanóraszám: 2 (heti) Egyéni hallgatói munkaóra:</p>
<p>Kapcsolt kódok: ----</p>	<p>Típus: (<u>szeminárium/előadás</u>/gyakorlat/konzultáció stb.)</p>	<p>Szab.vál-ként felvehető-e? Nem</p>	<p>Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: ----</p>	
<p>A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust a B-AE-401-1 kódú előadással együtt kell felvenni.</p>				
<p>A kurzus célja, koncepciója, alapelvei:</p> <p>A design és az építészet II. világháború utáni története és kortárs pozíciója a vezető szakmai intézmények és/vagy politikai kurzusok által támogatott irányzatokkal, tervezési módszerekkel szembeni kritikai elméleti törekvések sorozataként is szemlélhető. Sőt, vizsgálható a kritikai mozgalmakból születő <i>mainstream</i> szakmai szemléletmódokat megújítani, újraértelmezni kívánó – s ekképp opponáló – eszmék folytonos „áthatásaiként” is. A <i>Kritikai attitűdök, avagy (ki)útkeresés a design és az építészet világában 1945-től napjainkig</i> című kurzus ezt a jelenséget tárja fel a háború óta eltelt hét évtized legjelentősebb európai kritikai elméleti tendenciáinak elemzésével.</p> <p>A kurzus a gyakorlatra is fókuszál: az oktatói előadásokat szeminárium egészíti ki, melynek során a hallgatók az alábbi feladatot végzik el:</p> <p>Egy olyan kortárs (az utóbbi 20 évben releváns) külföldi vagy hazai tervező, tervezőcsoport, tárgykultúrával is foglalkozó alkotóközösség vagy elméleti szakember felkutatása, aki/amely valamilyen értelemben kritikai tevékenységet folytat/folytatott (munkáiban, írásaiban, nyilatkozataiban valamely szakmai gyakorlattal vagy társadalmi jelenséggel szembeni kritikai elem fedezhető fel). A feladat az, hogy a hallgatók a választott személy vagy csoport tevékenységét a benne felfedezhető kritikai attitűdre fókuszálva elemezzék: vizsgálják meg és értelmezzék a választott szakember vagy csoport munkáit, publikációit, írásait, a szaksajtóban megjelent cikkeket, elemzéseket. A hallgatók munkájuk eredményét az utolsó három (10–12.) óra alkalmával prezentálják 20 percen vetített illusztrációk segítségével, majd az elhangzottakat közösen megvitatjuk.</p>				
<p>Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):</p> <p>Tudás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékozott a művészet-, építészet- és designtörténet és -elmélet főbb módszereit és elméleteit illetően. 2. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól. <p>Képesség:</p>				

1. Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra.
2. Értékeli a design- és művészeti koncepciókat.

Attitűd:

1. Kritikai érzékkel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.

Autonómia és felelősségvállalás:

1. Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. február 20. Bevezetés: Modernitás, modernizmus, második modernizmus? Good design, organikus design, erweítete Funkcionalizmus? Fogalmak és elméletek hálója a második világháború utáni modernizációs beruházások és szociális programok kontextusában

2. február 27. A „good design” másképp: George Nelson. „Gute Form” és „Wissenschaftliche Operationalismus”: az ulmi Hochschule für Gestaltung belső konfliktusai

3. március 5. Antropológia, technológia, közösség – küzdelem a modernista dogmák ellen: Independent Group, A. és P. Smithson, Team 10, Aldo van Eyck és a strukturalizmus

4. március 12. Fun and Revolution: a modernizmus nyílt elutasítása, pop design, anti-design, technoutópiák

5. március 19. Kulturális folyamatosság, kontextus, nyitottság. Három könyv az építészetéről: R. Venturi, A. Rossi, C. Rowe

6. március 26. Posztmodern attitűdök az 1980-as évek építészetében és a designjában. A. Venturi, M. Graves, B. Tschumi, Alchymia-Memphis, stb.

7. április 2. Fenomenológia az építészetben és a designban

8. április 9. A design és az építészet legújabb próbatételei: öko-filozófiák, felhasználó- és emberközpontúság-kritikák, poszthumanista és posztkolonialista diskurzusok

9. április 16. elmarad!

10. április 23. Hallgatói prezentációk

11. április 30. Hallgatói prezentációk

12. május 7. Hallgatói prezentációk

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai, a hallgatók tennivalói, feladatai:

1. A kurzushoz szeminárium kapcsolódik, melynek során a hallgatók egy, a kurzus témájához kapcsolódó téma mélyreható elemzését, illetve a vonatkozó szakirodalom alapos feldolgozását végzik el, majd munkájuk eredményét szóban, vetített képekkel prezentálják 20 percben.

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: szemináriumi prezentáció

Az érdemjegy kiszámítása (az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a végső érdemjegyben? {pl. arányok, pontok, súlyok}):

Prezentáció: 100%

A szeminárium és az előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez, vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a szemináriumi jegy 60%-os és az előadásra kapott jegy 40%-os átlagolásával történik.

Ajánlott irodalom:

Penny Sparke: *An Introduction to Design and Culture – 1900 to Present*. Routledge, London – New York, 2009.

Kjetil Fallan - Grace Lees-Maffei: *Made in Italy. Rethinking a Century of Italian Design*. Bloomsbury, London, 2013.

Kjetil Fallan szerk.: *The Culture of Nature in the History of Design*. Routledge, London, 2019.

Schneider Ákos: *Az emberközpontú tervezés határai*. Typotex, Budapest, 2022.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- **nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,**
- *felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,*
- *más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,*
- *teljes felmentés adható.*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: